

QUICK GUIDE

SUOČAVANJE S BUJIČNIM
POPLAVAMA EU ZNANJE I
ISKUSTVA ZA LOKALNE I
REGIONALNE VLASTI

Ovaj sadržaj pripremili su projekti REGILIENCE, IMPETUS, TransformAr, i ARSINOE, uz potporu Misijske EU za prilagodbu.

SUOČAVANJE S BUJIČNIM POPLAVAMA

EU ZNANJE I ISKUSTVA ZA LOKALNE I REGIONALNE VLASTI

ŠTO JE BUJIČNA POPLAVA?

Poplave su najčešće i najskuplje prirodne katastrofe u Europi. One su zbog klimatskih promjena sve učestalije i intenzivnije te imaju razorne učinke, ugrožavaju živote i dovode do velikih gospodarskih gubitaka. Poplave također mogu osloboditi zagađivače pohranjene u tlu i proširiti ih još više.

Iznenadna ili pluvijalna poplava događa se kada ekstremna kiša u kratkom vremenu stvori intenzivnu vodenu bujicu velike brzine. To se može dogoditi u blizini rijeke ili jezera ili daleko, kao posljedica padalina u blizini ili na obližnjem povišenom terenu. Mogu biti vrlo opasne i razorne, zbog snage vode i predmeta poput drveća ili automobila koje ona nosi.

Iznenadne poplave također se mogu preklapati s riječnim poplavama i/ili obalnim poplavama, uzrokovanim olujnim valovima.

KLJUČNE ČINJENICE I NEDAVNI DOGAĐAJI

Prema [Europskom parlamentu](#), u Europi u posljednjih 30 godina:

5,5 milijuna ljudi pogođeno je poplavama.

Gotovo 3000 ih je izgubilo život.

Ekonomska šteta: 170 milijardi eura.

Cilj EU-a je smanjiti i upravljati rizicima koje poplave predstavljaju za ljudsko zdravlje, okoliš, kulturnu baštinu i gospodarsku aktivnost.

Prema [EU Direktivi o poplavama](#), države članice dužne su izraditi i ažurirati karte opasnosti i rizika od poplava, a neke od njih uključuju pluvijalne poplave u mapiranje: Austrija, Belgija, Bugarska, Cipar, Španjolska, Francuska, Mađarska, Irska, Italija, Litva, Malta i Rumunjska.

Karte opasnosti od poplava trebale bi pokrivati zemljopisna područja koja bi mogla biti poplavljena, a karte rizika od poplava pokazuju potencijalne štetne posljedice povezane s njima. Ove karte čine osnovu za izradu planova upravljanja rizicima od poplava.

Nedavne velike bujične poplave:

Srpanj 2021 (Njemačka, Belgija): šteta od 50 milijardi EUR, s pogođenom kritičnom infrastrukturom, dovela je do brzog porasta iznenadnih poplava u malim i strmim slivovima u srednjim brdima, posebno oko planinskog lanca Eifel.

Rujan 2023 (središnja Grčka): Poplava uzrokovana olujom Daniel izazvala je ozbiljne posljedice za poljoprivredu i stočarstvo, sa značajnim utjecajima na proizvodnju usjeva i stoke.

Studeni 2024 (Valencia, Spain): 224 smrti, gotovo polovica žrtava bila je starija od 70 godina, i trošak od 4 milijarde eura.

Ključni utjecaji na vašu zajednicu

Infrastruktura:

Šteta na domovima, cestama, mostovima, bolnicama, školama i drugim zgradama. Više informacija potražite [ovdje](#).

Zdravlje:

Povećan rizik od bolesti koje se prenose vodom poput proljeva ili dizenterije, ozljeda i smrtnih slučajeva. Više informacija potražite [ovdje](#).

Okoliš:

Poplave također mogu uništiti močvarna područja i smanjiti biološku raznolikost, uzrokovati eroziju tla i onečišćenje vode. Više informacija potražite [ovdje](#).

KAKO PODUZETI

Shvatite svoje rizike od poplava: podaci, karte i alati

Ako se nalazite u Austriji, Belgiji, Bugarskoj, Cipru, Španjolskoj, Francuskoj, Mađarskoj, Irskoj, Italiji, Litvi, Malti i Rumunjskoj, saznajte je li vaša općina unutar područja rizika od iznenadnih poplava, s više detalja na službenim kartama opasnosti od poplava i rizika vaše zemlje/regije.

Pristupite podacima o broju, smrtno stradalim i gospodarskim gubicima zbog riječnih poplava između 2004. i 2024. u [Risk Data Hub Atlas](#).

River Emscher restoration in Germany. ©Andreas Fritsche, EGLV

Provedite konkretne mjere

Pronađite više od 30 preporučenih mjera za smanjenje utjecaja poplava u ovoj bazi [podataka](#), a svaka od njih opisuje troškove i koristi, pravne aspekte za provedbu i upućuje na provedene studije slučaja. Neke od aktivnosti koje se mogu provesti na gradskoj ili općinskoj razini su:

[Planiranje urbane zelene i plave infrastrukture](#), kao o [Strategiji zelenih krovova u Hamburgu iz 2014.](#)

[Urbano i građevinsko projektiranje osjetljivo na vodu](#) uključujući Sustainable Urban Drainage Systems (SUDS), npr. primijenjeno u [obnovi parka Gomeznarro u Madridu.](#)

Procijenite svoje planirane radnje pomoću ovog [alata za samoprocjenu](#) kako biste izbjegli negativne učinke koji povećavaju ranjivost, umanjuju dobit ili potkopavaju održivi razvoj. Dostupna je i na hrvatskom!

Pronađite mogućnosti financiranja

Pristupite EU i nacionalnim izvorima financiranja putem [MIP4Adapt](#) kako biste podržali svoje strategije prilagodbe poplavama.

Uključiti dionike i građane u donošenje odluka i djelovanje.

Provjerite MIP4Adapt [Do-It-Yourself priručnik o uključivanju dionika i građana u prilagodbu klimatskim promjenama te saznajte](#) kako uključiti zajednice u pripremu i ublažavanje učinaka toplinskih valova.

Također možete koristiti posebne alate kao što je [TransformAr Playbook](#) za planiranje participativnih radionica.

BUTTON

BUTTON

PRAKTIČNI PRIMJERI ZA LOKALNE I REGIONALNE VLASTI

Za inspiraciju iz praktičnih primjera,

Pronađite i pročitajte više od 15 kratkih [priča o prilagodbi](#) - npr. o rješavanju utjecaja bujičnih poplava na [cestovnu infrastrukturu u Troskotovice, Republika Češka](#);

Pronađite detaljnije informacije odabirom jedne od [60 studija slučaja „klimatski utjecaji - Poplave”](#) - npr. o [zaštiti kvalitete vode za kupanje od izlivanja kanalizacije u Riminiju, Italija](#) ili [upravljanju oborinskim vodama u Malmöu, Švedska](#), iu [Lappeenranti, Finska](#), gdje će klimatske promjene povećati rizik za zdravlje ljudi zbog pogoršanja kvalitete vode za piće i kupanja u jezeru Saimaa.

BUTTON

BUTTON

TREBATE POMOĆ?

Kontaktirajte nas:
info@regilience.eu

Autorska prava za slike:

- Cover: ©Dylan Leagh, Unsplash
Page 3: ©Jonathan Ford, Unsplash
Page 5: ©Chris Gallagher, Unsplash, Getty-images
Page 6: River Emscher restoration in Germany. ©Andreas Fritsche, EGLV
Page 7: ©Point Normal, Unsplash
Page 8: ©Chris Gallagher, Unsplash
Page 9: ©Egor Gordeev, Unsplash
Page 10: City of Leuven, Belgium exposing the ground in urban spaces which helps absorb rainfall and reduce flooding. Realised within the Life Pact project. ©Baptist Vlaeminck, City of Leuven

QUICK GUIDE

SUOČAVANJE S BUJIČNIM
POPLAVAMA EU ZNANJE I
ISKUSTVA ZA LOKALNE I
REGIONALNE VLASTI

Ovaj sadržaj pripremili su projekti [REGILIENCE](#), [IMPETUS](#), [TransformAr](#),
i [ARSINOE](#) uz potporu Misije EU za prilagodbu.

IMPETUS

Grafički dizajn: [Agata Smok](#)

EU MISSIONS

ADAPTATION TO CLIMATE CHANGE

Ovi su projekti dobili sredstva iz programa Europske unije za istraživanje i inovacije Horizon 2020 u okviru ugovora o bespovratnim sredstvima br. 101036560 (REGILIENCE), br. 101037084 (IMPETUS), br. 101036683 (TransformAr), br. 101037424 (ARSINOE).